

eningsfolk, der uden at være uddannet til det, beskæftiger sig med rådgivning af medlemmer osv.

Endelig bør det overvejes, om der er behov for at etablere en egentlig, særskilt uddannelse i økonomisk rådgivning af private.

Ad 2.

De færreste bistandskontorer er gearet til at give økonomisk rådgivning, selv om man ikke mindst her finder mange gældsramte og -truede. Det er en meget alvorlig mangel; her er der brug for en intensiv indsats.

Hertil kommer, at det i dag nærmest er uset, at ikke-klienter henvender sig til bistandskontoret for at få økonomisk rådgivning, selv om forebyggelse af sociale problemer er et hovedformål i bistandsloven.

Dette problem kan tænkes løst enten ved, at alle socialrådgivere uddannes i økonomisk rådgivning af denne type, eller måske mere sandsynligt ved, at der ansættes personale med et sådant speciale på kontorerne. Det kan være socialrådgivere med ekstra uddannelse i økonomisk rådgivning og/eller særligt uddannede personer.

Ad 3.

Pengeinstitutterne har en særlig interesse i og også et særligt ansvar for, at færre rammes af uoverskuelige gældsproblemer. Men det virker ikke, som om de danske pengeinstitutter prioriterer denne opgave særlig højt. Derfor bør der indledes forhandlinger med Finansrådet om, hvad banker og sparekasser kan bidrage med. Det kunne f.eks. være følgende:

- Bedre muligheder for, at gældstruede og -ramte tilbydes rådgivning og personlig budgetlægning fra pengeinstituttets side, før gælden løber løbsk. Dette forudsætter formentlig en styrkelse af uddannelserne, jf. pkt. 1. I dag ser vi en række tilfælde, hvor banken i stedet tillader overtræk på overtræk for så pludselig at smække kassen i. Det er hverken god bankdrift eller samfundsmæssig ansvarlighed!
- Mere forståelse for, at en budgetkonto ofte er et nyttigt instrument, når nogen skal hjælpes ud af en gældssituation. I dag er bankerne tilbageholdende med at tilbyde folk budgetkonto, selv i de tilfælde, hvor den kan skrues sammen på en måde, så bankens tilgodehavende faktisk bliver afviklet. Det må afklares, hvorfor pengeinstitutterne i nogle tilfælde nægter folk at etablere en budgetkonto, og hvad der kan gøres for at ændre situationen.

- Udarbejdelse af informations- og undervisningsmateriale om gældsproblemer. I Sverige har pengeinstitutterne finansieret sådant materiale.

Ad 4.

Det er imidlertid usikkert, om pengeinstitutterne vil løfte denne opgave, ligesom der er mange mennesker, der føler, at en socialrådgiver ikke optræder som »dres« rådgiver, men som kommunens repræsentant. Og i alle tilfælde er der brug for en vifte af tilbud for at give flest muligt chancen.

Derfor bør det i redegørelsen overvejes, hvorledes man kan fremme uafhængig, privat rådgivning til denne gruppe. Det vil formentlig kræve en eller anden form for økonomisk tilskud, da de gældsramte i sagens natur dårligt har råd til at betale fuld pris for denne type hjælp.

Et af de tilbud, der kunne komme på tale, er, at den gældsramte får mulighed for at »aflevere sin økonomi« i en periode til rådgiveren, der så sørger for at fordele løn eller anden indkomst til kreditorer, faste udgifter og løbende udgifter efter aftale med den pågældende på en måde, så de penge, der er til løbende udgifter, bliver stillet til rådighed i et jævnt tempo. Det er en model, som Økonomicerteret i Risskov har gode erfaringer med.

Ad 5.

I dag er retssikkerheden for gældsramte meget begrænset. De kan pludselig blive udsat for krav fra pengeinstitutter og andre kreditorer, der helt vælter læsset. Efter SF's opfattelse virker det uheldigt, hvis en person faktisk aktivt har forsøgt at løse sine problemer ved at få rådgivning, aftale en afviklingsordning og har levet op til aftalen efter bedste evne. Derfor bør sådanne aftaler, der f.eks. er indgået med en bank, også være bindende for denne, og fogedretten, der bedømmer inkassokrav, bør tage hensyn til, om en debitor har vist sig villig, eller uvillig, til at forsøge at få gælden afviklet. Afgiften for møde i fogedretten bør kunne nedsættes eller helt bortfalde for disse debitorer; ellers kan den i sig selv bidrage til at vælte afviklingsordningen!

Ad 6.

Et særligt problem for gældsramte er, at bankerne har mulighed for at opkræve ganske høje renter af forfalden gæld, og forældelsesfristen for gæld er lang i Danmark. Det betyder, at store gældsproblemer hurtigt vokser sig større, og at personer, der faktisk har gjort deres bedste for at komme ud af gælden, pludselig kan blive mødt med krav, som ligger mange år til-